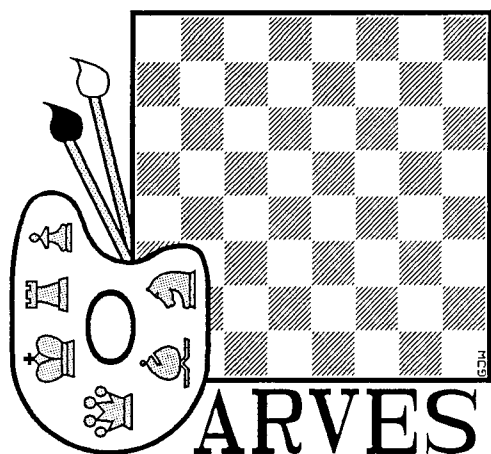

EBUR

Orgaan van de

ALEXANDER RUEB VERENIGING

voor Schaaakeindspelstudie

Kwartaalschrift, 10e jaargang, nummer 1, maart 1998

Redactioneel

door Harold van der Heijden

Onlangs bracht Timothy Whitworth in eigen beheer een herziene uitgave van zijn boek uit 1987 over Mattison's eindspelstudies uit. Mattison hield van natuurlijke stellingen, zoals veel komponerende sterke partijchakers (Overigens was Mattison al een goede componist voordat hij een speler van internationale klasse werd). Zijn oeuvre omvat uitsluitend studies met beperkt materiaal; niet allemaal miniatuurtjes, maar een studie met meer dan 10 stukken zult u alleen bij wijze van uitzondering in het boek aantreffen. Een ander opvallende eigenschap van Mattison's werk is de accuratesse. (Slechts enkele studies werden incorrect bevonden, en bij een recente uitgebreide controle die ik voor Whitworth met behulp van een sterk computerprogramma uitvoerde, werden alleen een aantal onnauwkeurigheden in zijvarianten aangetroffen). Deze eigenschap geldt op een andere manier ook voor het werk van Whitworth. Het wekte dan ook bij mij enige verbazing dat een herziene uitgave noodzakelijk was. De nieuwe editie biedt dan ook niet erg veel nieuws; een foto van Mattison en van een gedenkplaat; een nieuwe inleiding en wat nieuwe wetenswaardigheden. Maar mocht u het boek uit 1987 niet in uw bezit hebben, dan is dit nieuwe boek een aanrader! (*Mattison's Chess Endgame Studies*, Re-

vised Edition, ISBN 0 9509173 2 X, ook direct verkrijgbaar bij de auteur voor 10 £: T.G. Whitworth, 8 Sedley Taylor Road, Cambridge, CB2 2PW Eng-land).

Een ander opmerkelijke uitgave is van voormalig ARVES-lid Joaquin Pérez de Arriaga, die ter gelegenheid van de 500e verjaardag van Lucena's beroemde werk *Repetición de amores y el Arte de ajedrez*, een fraai uitgevoerde cassette met daarin een herdruk van dat boek en een bespreking hierover van bijna 600 pagina's (helaas in het spaans) deed verschijnen. De prijs is aan de forse kant (16.500 Pta).

Sinds ik in Deventer woon, heb ik van de nood een deugd gemaakt, en menig verloren uurtje doorgebracht in de oude Athenaeum-bibliotheek met het doorspitten van de schaakrubrieken van Cor de Feijter in het *Deventer Dagblad*. Afgezien van 'nieuwe' studies (daarover misschien later meer) vond ik ook wat wetenswaardigheden. Zo bleek bijvoorbeeld de correctie van De Feijter van een studie van Mattison (no.42) niet voor het eerst te zijn gepubliceerd in *Tijdschrift* 10/1949, maar al in het *Deventer Dagblad* van 20-8-1949 en 3-9-1949 (oplossing).

Naast de vaste rubrieken, de mysteries van Harm en de voorlaatste aflevering van de Rinck-Kubbel confrontatie door Alain

Pallier, heeft dit nummer weer veel moois te bieden. De heren Buijs en Hendriks bieden u, natuurlijk in samenwerking met het feestvarken, een zeer lezenswaardig interview aan met ons kersverse erelid Wouter Mees. Op verzoek van de auteurs is met een knipoog naar Rietveld een schreefloze letter gehanteerd.

Op de volgende pagina vindt u de uitnodiging voor onze voorjaarsbijeenkomst in Amersfoort op 18 april aanstaande. U komt toch ook?

Een artikel van een wereldtopper krijg je ook niet elke dag. Daarom ben ik best trots dat ik een bijdrage van Emilian Dobrescu ontving als gevolg van mijn testwerk.

Volgens *Schaaknieuws* heeft Teun Balemans een nieuwe Janboerefluitjes-Methode voor de aanpak van eindspelen met corresponderende velden ontwikkeld. Hoe dat in relatie tot de titel van zijn artikel in dit nummer moet worden gezien, moet u hem zelf maar vragen! Tenslotte moest vanwege ruimtegebrek een enkel artikeltje blijven liggen, hetgeen de schrijvers ervan mij hopelijk niet kwalijk nemen. Overigens betekent dit natuurlijk niet dat de anderen niets meer hoeven in te sturen, want ik kan voor de volgende keer wel weer het een en ander gebruiken. Graag wel insturen voor:

1 juni 1998.

VOORJAARSVERGADERING 1998

door Hans Buijs, sekretaris

De voorjaarsvergadering van ARVES zal worden gehouden op 18 april 1998, evenals vorig jaar in Denksportcentrum "Labyrinth" te Amersfoort.

Het adres is Eemstraat-Oost 58, 3812 PB Amersfoort, 033 465 16 28.

Routebeschrijving

1. met openbaar vervoer:

Vanaf CS Amersfoort met bus 10,11,12,16,76 of 103 tot halte Brabantseweg. Daarna ongeveer 100 meter teruglopen richting spoorwegviadukt. De eerste straat links is de Eemstraat-Oost. De ingang is aan de achterkant van het gebouw.

Te voet bereikt men het Labyrinth als volgt (circa 10 minuten lopen vanaf CS): uit het station links richting centrum; via de voetgangerstunnel onder het spoor door; daarna rechtsaf; Amsterdamsestraat oversteken.

2. met de auto:

a) op de A28 de afslag Amersfoort/Hoevelaken nemen. Aan het einde van de afslag linksaf de Hogeweg op. Hogeweg en Stadsring blijven volgen. Onder het spoorwegviadukt door en onmiddellijk rechtsaf. Achter het gebouw is een grote parkeerplaats.

b) via de A1 de afslag Bunschoten/Amersfoort nemen. Aan het einde van de afslag rechtsaf richting Amersfoort. Rechtdoor blijven rijden tot de Amsterdamsestraat (oogt als een T-splitsing). Daar linksaf en ongeveer 50 meter voor de tunnel linksaf de Eemstraat-Oost in. Om het gebouw heenrijden. Parkeerplaats en ingang vindt u aan de achterzijde.

Programma

10:00	Zaal open
11:00	Ledenvergadering:
1	opening
2	notulen van de vorige ledenvergadering (tekst opvraagbaar bij de sekretaris)
3	ingekomen stukken en mededelingen
4	financieel verslag en verslag van de kaskommissie
5	beleid
6	rondvraag
7	sluiting
14:00	Voordracht door G.C. van Perlo, auteur van een serie boeken over het eindspel in de praktijk, onder de titel "Spelen met eindspelen"

Na afloop van de voordracht is er gelegenheid tot discussie en informele kontakten

17:00 Sluiting

DE WEELDE VAN DE EENVOUD

door Hans Buijs & Rolf Hendriks

Een interview met Wouter Mees

Bovenstaande uitspraak van Gerit Rietveld karakteriseert treffend ons erelid Wouter Mees. Het is niet toevallig, dat het huis waarin hij woont ontworpen is door Rietveld. Het draagt de naam "Syrinx," de titel van een werk van Debussy, en daarmee een verwijzing naar de muziek,

een andere passie van de bewoners. Begrippen als eenvoud, samenhang en ekonomie spelen een centrale rol in de opvattingen van Wouter Mees, en komen ook in zijn ideeën over schaken telkens terug.

Hoe heeft hij het schaakspel leren kennen?

Toen ik 13 jaar was leerde ik schaken van de vader van een schoolvriend. Dat vriendje was de vader van De Hoop Scheffer, fractieleider van het CDA. Ik zat toen inmiddels op het Barlaeus-Gymnasium te Amsterdam, maar niet op een schaakclub. Op school waren er genoeg schakers van gelijke kracht om mee te spelen.

Van een aangetrouwde oom, oud-lid van de KNSB, kreeg ik het boek *De Kleine Schaakkoning*, door Hans Minckwitz (1890). Zo leerde ik beroemde partijen, maar ook een aantal tweezetten kennen. De match Euwe-Aljechin bevorderde eveneens de belangstelling voor het schaken. Ik ben toen op uitnodiging van een leraar van het meisjeslyceum waar Euwe les gaf naar een partij geweest, die ik maar voor de helft heb meegemaakt, want ik moest naar bed.

Eens was ik onder de natuurkundeles een studie van Grigorjev aan het bestuderen, maar ik werd ik betrapt en naar de rector gestuurd. Toen mijn ouders van deze misstap op de hoogte waren gebracht, namen zij me voor enige tijd mijn schaakbord en stukken af, omdat zij bang waren dat ik schaakverslaafd zou raken. Die maatregel had echter een averechts effect. Om te kunnen schaken

heb je aan een potlood, papier en een gummetje voldoende. Hierdoor ben ik definitief in de schaakcompositie terecht gekomen.

Er waren twee klasgenoten die iets van schaakproblemen afwisten. Ik had een probleem gemaakt en een medeleerling wist te vertellen dat het een "Indiër" was. Tegenwoordig moet je daar bij schoolkinderen niet mee aankomen. Die weten er niets meer van.

Een medeleerling had met Sinterklaas *Het Schaakprobleem: Ideeën en Scholen* van Weenink gekregen, en ik zette dit boek op mijn wensenlijstje voor mijn verjaardag. Ik kreeg echter het *Weenink-Gedenkboek*. Zo kreeg ik ook interesse voor de schaakstudie.

Op 5 december 1936 verscheen mijn eerste probleem in het Algemeen Handelsblad. Het was een drieset, vele malen geanticipeerd, maar toch was ik er trots op.

Ik kan me de angst voor schaakverslaving van mijn ouders wel voorstellen. Daarom heb ik mijn kinderen het schaken niet opgedrongen. Ik heb ook tijden verspeeld. Toen ik naar Delft ging om te studeren (scheikundige technologie) ben ik lid geworden van de Nederlandse Bond van Probleemvrienden en de studentenschaakclub. Ik kwam in

kontakt met Arthur Wijnans, die ik nog van de lagere school kende. Als speler veel sterker dan ik, maar ook geïnteresseerd in de schaakstudie. Al vrij gauw maakte de Duitse bezetting normaal studeren onmogelijk. Ik heb mij toen op het schaken gestort.

Ik korrespondeerde met Kok, Selman, redakteuren van *De Schaakwereld*. Dat was echter door de bezettings-perikelen gauw verholpen. Pas na de bevrijding waren er weer nieuwe kontakten met Goldschmeding, Visserman en Schade van Westrum. Maar het bleek al snel dat de belangstelling voor de schaakstudie tanende was.

Arthur Wijnans had de oorlog niet overleefd. Kok was gestopt. Wel heb ik gecorrespondeerd met De Feijter, die zijn rubriek weer had opgevat, en met Burbach, de probleemredakteur van het nieuwe blad *Schaakmat*. Selman had daarin een incidentele studierubriek. Na een herdenkings-bijeenkomst voor Mr Rueb volgde een aantal jaren lang een intensief kontakt met Selman, Marwitz en De Feijter. Daar teer ik op tot zekere hoogte nog steeds op.

Toen ik getrouwd was en bij Hoogovens werkte woonde ik in IJmuiden in een heel klein flatje. Op een gegeven avond werd er gebeld door een man die de groeten kwam brengen van een oude

studiegenoot. Maar hij kwam ook om een levensverzekering aan te smeren. Die had ik al. Toch praatte ik nog zo'n drie kwartier met hem. Toen hij weg was zei mijn vrouw: "Je moet die man niet zo lang binnenhouden. Je moet zorgen dat zo iemand binnen een kwartier de deur uit is."

De volgende dag wordt er weer gebeld. M'n vrouw zei: "Denk er om, over een kwartier moeten ze eruit zijn." Het bleken twee mensen van de schaakvereniging "Kijk Uit" te zijn. Ze vroegen of ik mee wilde doen. Ik heb dus maar gauw ja gezegd, maar onder voorwaarde dat ik niet meer dan 10 partijen per seizoen wilde spelen. Ik ben een paar jaar lid geweest van "Kijk Uit". De schaakpartij was voor mij toen al een zijspoor. En dat is het gebleven. Ik heb heel aardig mee kunnen doen. Het nivo dat ik heb bereikt zou heus niet hoger zijn geweest als ik altijd geschaakt had. Ik zat in de 2e klasse van de KNSB. De Elo-rating bestond toen nog helemaal niet. Maar ik vermoed dat mijn speelsterkte tussen de 1900 en 2000 zal zijn geweest. Ik heb er een hekel aan om dingen niet goed te doen. De dingen waar je blijkbaar talent voor hebt, die moet je voortzetten. En met de dingen die je er zo beetje bij doet, zonder dat ze je volledig bevredigen, moet je stoppen.

Is Wouter Mees nog actief als komponist?

Op het ogenblik ben ik nog vrij actief op het gebied van problemen. Ik heb mijn hele leven lang vrij konstant **geproduceerd**. Zeker geen grote hoeveelheden, op de beginjaren na. Nu zo'n 2 tot 3 problemen per jaar. Wat betreft studies heb ik de laatste 15 jaar toch weinig grote ideeën gehad.

Het ging moeizaam. Het was een soort plichtsgevoel van je moet meedoen. Ik kan niet zeggen dat ik op het gebied van studies nog veel zal presteren. Ik vind wel

dat ik mijn eigen werk moet bijschaven. Want vroeger heb ik niet met voldoende kritische zin gepubliceerd. En dat lukt dan nog wel. Het verbeteren van andermans komposities is een heel andere bezigheid, dat is nauwelijks creatief, dat is in zekere zin technisch doordringen in de materie. Dat geeft dan wel bevrediging, maar de vonk van het nieuwe idee ontbreekt natuurlijk. Chéron en De Feijter waren daar goed in.

Ik heb jarenlang helemaal geen studies meer gemaakt. Dat ligt aan kleinigheden. De Feijter droeg de studierubriek over aan Spinhoven. Ik mocht Spinhoven heel erg graag. Maar op een of ander manier inspireerde hij mij niet. Ook al omdat ik merkte dat hij bepaalde dingen interessant vond die mijn belangstelling niet zo hadden. Op een of andere manier had hij een ander ideaal voor ogen. En dan speel je toch op de man. Ik had bij De Feijter vrij veel succes. Maar bij Spinhoven niet. Dat beïnvloedt je toch wel, dat is menselijk. Het is ijdelheid der ijdelheden. Als je je naam ziet staan met een prijzend woord eronder dan stimuleert dat toch ook wel weer.

Titels en toernooien

Misschien ben ik in Nederland beter bekend als studiekomponist dan als probleemkomponist. Maar internationaal ligt dat andersom. Wel werd ik benoemd tot internationaal arbiter van studies. Dat hing samen met de uitgave van de FIDE-albums. Omstreeks 1956 is dat ontstaan. Toen de probleemwereld zich verenigd heeft kwam er vanuit het Oostblok een duidelijke wens om titels te gaan introduceren. Dat is voor partijschakers wel gebruikelijk maar voor composities eigenlijk onzin. Je gaat ook geen symfonieën met elkaar vergelijken. Het is onzin te zeggen dat de eerste symfonie van Beethoven beter is dan de eerste symfonie van Brahms. Maar de Oost-Europeanen wilden die titels hoe dan ook hebben, omdat zij daardoor een maatschappelijke status kregen. En dat had een gunstig effect op hun materiële omstandigheden. De Russen namen de deelname aan oploswedstrijden ook zeer serieus: die hadden (het was nog voor het eind van het Sovjet-imperium) een Mannschaft met een partijlid als

Bij problemen heb ik ook wel onvruchtbare periodes gehad, maar het boeide mij toch de ontwikkelingen te blijven volgen.

En het lukt nog steeds. Het gekke is dat, ook al ben je gepensioneerd, er geen sprake van is dat je de hele dag achter een schaakbord zit. Zo ongeveer een half uur per dag. Dat is dan nog lang niet altijd de kompositie, maar het bij elkaar halen van stof, het controleren van oplossingen enzovoort.

Ik geloof dat het nivo van mijn composities door de jaren heen vrij konstant is gebleven en nu zeker niet slechter is dan 10 of 20 jaar geleden.

supervisor. Dat was een rijzige blonde dame, die ze op tijd naar bed stuurde en zorgde dat ze niet teveel Wodka kregen, want ze moesten winnen. Voor oplossen kun je trainen en deelname aan wedstrijden geeft een hoop propaganda.

Maar het zijn boterzachte titels. Je kunt niets uitrekenen. Je kunt hoogstens zeggen, dat je kunt proberen in die Fide-albums composities geplaatst te krijgen. Ik heb dan ook altijd braaf meegedaan zonder het erg belangrijk te vinden of je er inkomt. Maar wel omdat ik vind dat je met zulke dingen mee moet doen. Ik heb in die albums acht keer een tweezet zien plaatsen maar de laatste jaren helemaal niet meer, terwijl ik echt niet achteruit ben gegaan. En één keer een studie. Dus internationaal gezien is het zo dat ik in de studiewereld nauwelijks meetel. Heel Nederland telt bijna niet mee. De enige die meetelde was Marwitz. In het verleden had je Kok en Mann, maar die zijn niet in de albums vertegenwoordigd, want er was iemand nodig die zorgde dat er werd ingezonden. En die was er

niet. De probleemkomponisten zijn wel goed vertegenwoordigd.

Welke soorten studies zijn er?

De bewering dat de mooiste ideeën in de praktijk ontstaan is niet waar. Je kunt hooguit zeggen dat er een hint is geweest. Veel ideeën zijn in een studie of probleem voorgekomen en doordat de mensen hun zaakjes kennen zien ze dan dat ze ook toepasbaar zijn in de praktijk. Je hebt verschillende typen van studies. Om te beginnen de studies die uitgaan van het beginmateriaal. Dat is eigenlijk meer voor de analytici. Die zeggen eindspel van toren en pion tegen toren, wat is daar de uitkomst van. Grigorjev is zo iemand, maar hij had oog voor de bijzondere dingen die hij op een esthetisch verantwoorde manier ging verwerken.

Maar het normale uitgangspunt is, dat je van bijvoorbeeld een matstelling, patstelling of een dominatie uitgaat. Je begint dus aan het eind. Daar moet je dus noodgedwongen een voorspel aan breien. En aanvankelijk is dat een vrij

primitieve bezigheid. Dat zie je heel duidelijk bij bijvoorbeeld Kling en Horwitz. De Russen zijn zo knap geweest een inhoud te geven aan dat voorspel, die eigenlijk deed vergeten dat het eindpunt de clou was waar het om ging. Maar je moet toch meteen zeggen dat zonder het einde ook het hele voorspel weinig zin zou hebben.

Er is nog een derde soort studies, en daar gaat mijn voorkeur naar uit, waarbij het spel, de combinatie en tegencombinatie in het centrum staat. Het probleem daarvan is dat je vaak eindigt in een situatie die verder heel gewoontjes is, waar dus geen goed slot aan zit.

Op dat front denk ik dat er zeker vooruitgang is geboekt en dat het gelukt is studies te maken waarvan het hoofdspel in ieder geval niet verwatert in iets doodgewoons maar toch eindigt op een manier die tot het einde toe boeiend blijft.

Wat is eigenlijk een mooie studie?

Er zijn 3 soorten schakers:

1. Mensen die willen winnen. Zij willen de ander alleen maar vernietigen, zoals Fischer en Kasparov.

2. Mensen die schoonheid willen, zoals Liburkin en Marwitz. Ze zijn er niet in de eerste plaats op uit dat de studie korrekt is, wat een studie toch wel moet zijn.

3. Mensen die waarheid willen, zoals Chéron en De Feijter.

Ik zit heel duidelijk aan de kunstzinnige kant. Ik zal die in ieder geval nooit vergeten.

Ik wil in mijn studies doorzichtig zijn en niet te uitgebreid. Maar ik ben ook perfektionist. Ik streef er naar dat de konstruktie niet verbeterd kan worden.

Dat perfektionisme zit er in dat je een idee tot uitdrukking brengt op een scherpe manier. De kunst is natuurlijk om zo zuinig mogelijk te zijn. Niet een paar pionnetjes erbij om een idee te realiseren. Het gaat om de weelde van de eenvoud, zoals Rietveld zegt.

Ik voel het meest voor eenvoudig strategisch werk. Mijn meeste studies bestaan uit pionnen en lichte stukken, dat is misschien een kwestie van luiheid, omdat studies met bijvoorbeeld torens heel erg moeilijk zijn en dame-eindspelen te ongewis.

Je moet zorgen, een man als Prokes was daar een meester in, om met elke zet iets verrassends te leveren, elke zet moet

geladen zijn. Het is geen kunst om bijvoorbeeld lange afruilpartijen en koningmarsen te maken als daar geen pit in zit.

Mijn grote voorbeelden op studiegebied zijn Liburkin en Mattisson, omdat zij van A tot Z een geheel van de studie maken. De eerste zet al geeft een zekere verrassing en bij het einde blijkt dat er niets aan toegevoegd is om dat einde te bereiken. Het einde komt helemaal uit de stelling voort.

In de beperking, toont zich de meester. Daarom vind ik dat de Ultra Moderne Studie (deze term is eigenlijk niet goed, want voor je het weet is modern alweer ouderwets) een verkeerd idee is. Je plakt immers een brokstuk aan een brokstuk. Een studie moet één geheel vormen. Eigenlijk is het ideaal dat de bedoeling van de eerste zet pas manifest wordt op het moment dat je de laatste zet gedaan hebt.

Zonder twijfel is de studie geen kunst met een grote K, maar wel met een kleine K. Het is zonder meer een individuele scheppingsdaad. Het is merkwaardig dat je mensen in hun studies kunt herkennen. Dat is bij mij blijkbaar ook het geval. In de zin van de stand zoals die op het bord staat en het aantal stukken. Ik weet van mezelf dat de meest succesvolle problemen 14 stukken hebben. Ik constateer dat bij mij de maat dan vol is.

Komponeren van een studie heeft veel weg van het komponeren van muziek. Bij muziek ben je altijd bezig met de volgende maat, met de volgende combinatie van noten. Een noot moet passen bij datgene wat eraan

voorafgaat. Maar aan de andere kant moet een noot niet vanzelfsprekend zijn. Er moet een zekere spanning in zitten. De taak van de komponist is het midden te zoeken tussen het absoluut onverwachte en het absoluut verwachte. Het onverwachte moet wel binnen een of andere grens liggen, het mag niet chaotisch worden. Het moet er uiteindelijk toch verband mee houden.

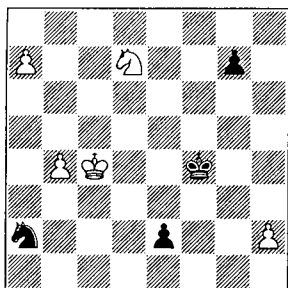
Als je de noten vergelijkt met de zetten van een schaakstudie dan moet een zet ook onverwacht zijn, maar dat lukt niet altijd, dus je moet af en toe freewheelen en je kunt dus af en toe zien dat er een paar zetten lang onnozele dingen gebeuren. Maar rustpunten moeten er ook zijn. Het evenwicht is heel belangrijk. Uitsluitend knalzetten ook zou vervelen. Je moest juist de afwisseling hebben tussen rustpunten en knalzetten.

Ook het ekonomieprincipe is erg belangrijk in de schaakkompositie. Economie is niet alleen een kwestie van materiaalgebruik en van het benodigde zettenaantal maar ook een kwestie van de zuiverheid van een idee. Je kunt onzuivere bijgedachten hebben waarbij de combinatie als zodanig wel loopt, maar er een element bij is gehaald wat de zaak een beetje vertroebelt.

Je kunt kiezen tussen een tweezet met veel stukken of een driezet met minder stukken. Allebei ekonomie. De ene zet die je hebt uitgespaard is ook een kwestie van ekonomie. Weenink zegt in zijn boek *Het Schaakprobleem* dat een vierzet een uiting was van thematische breedsprakigheid als het thema helemaal geen vier zetten vroeg, maar drie zetten voldoende waren.

De mooiste studie van Wouter Mees

Wouter Mees
EV Tijdschrift 1942

Wit wint

1. ♖e5 ♜xb4 2. ♜f3 ♜d5 3. ♜e1 ♜c7 4. ♜c5 ♜a8
5. ♜c6 ♜e5 6. ♜c2 (6. ♜g2? g5) 6...g5(6) 7. h3(4)
♜e6 8. ♜d4 en wit wint.

Mijn favoriet is deze studie uit het *Tijdschrift* van 1942. Alle stukken doen mee en het slot, een tempodwangstelling, is in het begin helemaal niet te voorzien. Het spel geeft er nergens blijk van dat het gekomponeerd is. Ik ben op de volgende manier op het idee gekomen.

Fantasieschaak

Het fantasieschaak trekt blijkbaar een heleboel mensen. De regels voor het schaakspel hebben zich ontwikkeld. Die ontwikkeling is niet rationeel doorgegaan, maar gestopt. De hele kompositiewereld is aan die toevallige regels blijven hangen. Een hoog nivo van ontwikkeling met allerlei commerciële belangen remt de ontwikkeling. De schaakregels kunnen beter. Ik zou beginnen met de rochade af te schaffen. Ook de en passantslag. De dubbele zet vanuit de beginstand is bij de pion helemaal niet nodig. De snelheid is gauw genoeg opgevoerd.

Marwitz had in het eerste oorlogsjaar een themawedstrijd uitgeschreven. Hij had twee thema's bedacht. Het ene thema was isolatie van een stuk het andere thema was wederzijds en prise staan. Dat wilde ik uitbeelden. Hier staat iets en prise en het antwoord van zwart is dat hij neemt en ook en prise staat. Dat was niet de bedoeling van Marwitz. Hij wilde dat de stukken elkaar konden nemen. In dat geval moet je eigenlijk spreken van wederkerig en prise staan. Door dit misverstand kreeg de studie slechts een Eervolle Vermelding.

Maar dat doet er niet toe. Hoe kwam ik er bij? Ik had al een schetsje liggen voor de rubriek "Eenvoudige Opgaven" in *De Schaakwereld*. Daar ben ik toen op voortgegaan. Ik ben er niet zo lang mee bezig geweest. Je hebt gewoon beginnersgeluk. In 1941 was ik nog helemaal niet zo lang bezig. Je ziet vaak dat mensen in hun eerste jaren het meest aflewerk leveren. Ik ben er misschien een halve dag mee bezig geweest. Niet zo lang geleden heb ik ontdekt dat pion b4 gemist kan worden (zie *EBUR*, Revisie). Blijven schaven, is het devies!

Van fantasieschaak vind ik de CIRCE variant het meest interessant: als je een stuk slaat herrijst het stuk weer op zijn plaats in de beginstelling. M.a.w. als een witte loper wordt geslagen moet hij weer op f1 geplaatst worden. Je krijgt hele leuke effecten. Het heeft een heel behoorlijke follow up gehad. Veel meer dan andere vormen van fantasieschaak. Ik geloof dat het fantasieschaak op zichzelf heel zinnig is. Je kunt die vorm en die regels zoeken, die een idee het best tot uitdrukking brengen.

Er zijn honderden studies gesneuveld op de vondst dat twee lopers tegen paard

gewonnen is, omdat men voor de uitkomsten van de computer dacht dat dit soort stellingen remise was. Hoe red je die studies nu? Je kunt er wel een pion bij gaan zetten, maar dan is de hele economie zoek. De aangewezen

oplossing is om eenvoudig bijvoorbeeld de voorwaarde te stellen dat er een aantoonbare winst moet zijn binnen een aantal zetten of winst van een stuk binnen een bepaald aantal zetten. Zo wordt de artistieke inhoud gered.

De studierubriek in Het Probleemblad

Toen ik de rubriek in *Het Probleemblad* ben gestart, zei Ten Cate tegen mij dat dat best wel eens stimulerend zou kunnen werken. En eigenlijk is het tegendeel wat betreft de studie het geval geweest. Het heeft juist de kompositiedrang een beetje verdrongen. Want je bent in zo'n rubriek eigenlijk voortdurend bezig met wat zal ik weer eens brengen. Waarbij je de eis stelt dat het verwerkbaar moet zijn voor de doorsnee probleemliefhebber, dat het betrekkelijk onbekend moet zijn en een zeker nivo moet hebben en dat je ook een beetje aktueel moet zijn rondom het schaakspel zelf, door andere

onderwerpen er zo'n beetje doorheen te wurmen.

Ik heb ondervonden dat mensen die best mee wilden doen, de oplossing niet zagen. Die reacties waren heel nuttig voor mij, want dan merk je pas, hoe gauw je te moeilijk wordt. Je kunt de eenvoudigste dingen neerzetten, maar ze zien het niet. En dan gaat het om ervaren probleemoplossers.

De moeilijkheid van de probleemschaker is, dat hij de theorie niet kent, en dus helemaal niet weet, wanneer iets bijzonder is en wanneer niet. Dat is de grote moeilijkheid van de studie. Je kunt ook niet verwachten studieliefhebbers te vinden onder de zwakkere schakers.

CSVN

Rond 1976 hield Alexander Münninghof een lezing voor de Ruebstichting, waarvan ik deel uitmaakte als opvolger van Selman. Hij merkte op dat de stichting meer aandacht moest besteden aan de computer, die toen in opmars was. In die tijd wilde Barend Swets wat organiseren. Als enkeling kon hij dat niet en hij had ook geen computertijd. Toen hebben wij twee dingen gedaan. Op de eerste plaats is er vrij uitgebreid gepraat over de mogelijkheden van de computer. Op de tweede plaats zorgde Euwe er voor dat Swets computertijd ter beschikking kreeg. Want dat moest gebeuren op een mainframe van IBM in Rijswijk. De PC bestond in die tijd nog helemaal niet. Toen werd er gezegd dat er een aparte

computerschaakkring nodig was in de Ruebstichting. Die kwam er met Euwe als leidende figuur. Toen werd ik als tweede man aangewezen. Al gauw vroeg Euwe mij of ik het roer wilde overnemen. Toen bleek dat er van diverse kanten belangstelling was voor het onderwerp. We besloten daarom te proberen er een vereniging van te maken. Vervolgens hebben we een vergadering belegd in Utrecht en een aantal mensen uitgenodigd, van wie we wisten dat ze belangstelling hadden, zoals Van den Herik. We hadden naar Schakend Nederland een soort manifest gestuurd. Op die vergadering waren zo'n 20 mensen. We hebben gepraat wat het moest worden, een vereniging of een stichting. Toen is daar ter plaatse

besloten de vereniging op te richten en werd ik voorzitter en Ten Have sekretaris. Dat heeft zo'n twee tot drie jaar geduurd. Ik weet niet veel van computers af. Ik heb me vooral bezig gehouden met de statuten. Er zijn allerlei mensen die belangen hebben bij computers, en dan is dat een bedreiging. Een van de taken die ik toen had was de statuten zo te ontwerpen dat ze acceptabel waren voor iedereen. Er is een formulering gekomen waarin er de mogelijkheid bestond van een buitengewoon

lidmaatschap, waarbij de rechten en plichten dezelfde zijn, maar zonder stemrecht: je doet wel mee maar je mag niet het beleid meebepalen. Ik heb daar vooral geleerd dat je niet te democratisch moet zijn, want je hebt nu eenmaal zowel in de probleembond als in ARVES, en ook in de computerwereld, de categorieën producenten en konsumenten. Die konsumenten die moeten het niet voor het zeggen krijgen, want die kiezen dan tenslotte alleen maar voor buitenlandse studies.

ARVES

De Ruebstichting was een bestuur zonder achterban, een onding. Op een gegeven ogenblik stelde Theo Rueb voor, nadat de kiem was gelegd voor de Max Euwestichting, de zaak maar op te heffen. Maar de vertegenwoordigers van de schaakkunst in het stichtingsbestuur kwamen daartegen in opstand. Het devies van de stichting, "ter bevordering van de studie van het schaakspel," sloeg toch ook zeker op de eindspelstudie! Zo ontstond het idee voor ARVES. Er waren wel bezwaren tegen een aparte vereniging voor eindspelschakers. Maar ik vond het beter iets te organiseren voor eindspelschakers, een kring bijvoorbeeld, die dan later weer zou kunnen opgaan in de probleembond. Want de mededeling dat de probleembond aan studies zou gaan doen, zou alleen de leden van de

probleembond bereiken, niet de mensen daarbuiten met belangstelling voor het eindspel.

Er werd al een datum voor de oprichtingsvergadering gekozen. Maar nog lang niet iedereen was er in gekend. Dat was nogal overhaast. Uiteindelijk kon er toch een bestuur worden samengesteld. Na een bijeenkomst in het Max Euwecentrum is ARVES opgericht. Het is jammer dat er geen intensiever contact is met de probleemschakers, want je kunt toch heel veel samen doen zonder direkt je identiteit prijs te geven. Het verschil in omvang is wel een probleem: de probleemschakers hebben geen oog voor de gevoeligheden van de eindspelschakers, en die voelen zich weer bedreigd. Zo is ARVES voor zichzelf begonnen.

De toekomst

Ik pleit voor samenwerking met niet alleen de probleembond, maar ook met de korrespondentieschakers, de CSVN, de dambond, de go-bond en de bridgebond. Omdat je daarmee gezamenlijk de werving op dat gebied kunt coördineren. En je zou kunnen komen tot het uitgeven van een eigen

tijdschriftje in de trant van de denksportblaadjes. Dan komen de mensen er weer mee in aanraking. Want daar ontbreekt het aan. Als mijn vrouw zegt, dat haar man problemen maakt, leidt dat tot misverstanden. De mensen weten niet waarover het gaat.

Je moet wel beseffen, als je al die mensen bij elkaar haalt, dat ze allemaal eigen liefhebberijen hebben. Je moet niet verwachten dat ze ineens belangstelling hebben voor je eigen liefhebberij. Maar hoe dan ook, we zullen er stapje voor stapje wel komen. Kijk maar naar de oploswedstrijd in het Max Euwecentrum, waar ook probleem-schakers meededen.

Als problemisten en liefhebbers van studies ooit weer willen samengaan, moet je een situatie hebben waarin je lid wordt van het probleemdeel, van het studiedeel, of van het geheel, en dan krijg je het ene blad met een inlay van het andere blad of niet. Dat is allemaal te organiseren, maar je moet beginnen met erover te denken. Dat is niet gebeurd. Nu lopen bijna alle dingen ongelijk: de bladen hebben verschillend formaat en verschijnen niet even vaak. Ook binnen de eindspelwereld moeten de mensen elkaar weer vinden. Het gaat natuurlijk ten koste van de ontwikkeling, als er groepjes naast elkaar blijven bestaan.

Je moet eerst studies hebben voordat je ze gaat bespreken. Er moeten mogelijkheden komen voor nieuwe komponisten om te publiceren, zoals vroeger de talloze rubrieken in kranten. Een soort zandbak waarin ze ongestoord kunnen spelen. Belangstelling kweek je door het aanbieden van stellingen ter oplossing. Volgens Harold van der Heijden moet je studies niet oplossen, maar naspelen. Daar heeft hij natuurlijk gelijk in, maar je moet de wervende werking van competitie niet onderschatten. Oplossers vinden trouwens wel alle ongerechtigheden in een studie.

Het systeem ligt er, je moet alleen iemand vinden om de inzendingen na te kijken en er punten aan toe te kennen. Prijzen daar praat je niet over: je krijgt een mooi

gekaligrafeerd diploma en dat leg je in een la.

Het irriteert mij dat er van de kant van liefhebbers geen pogingen worden gedaan om het wat uit te dragen. De probleembond zit naar mijn gevoel een beetje op een verkeerd spoor. Die zit op een veel te hoog nivo te praten. Er is een soort van idee: wij zijn de elite, wij moeten bij de top behoren. Dat is heel goed, maar je moet wel beginnen bij de basis. Man en Paard die hebben de goede toon te pakken gehad. Want die boekjes stellen op het goede moment vragen. Ik ben bang dat de studie ook een beetje op de verkeerde ontwikkeling zit. Te langdradig, te gekompliceerd, te weinig het doel in ogen gehouden. Het moet compact zijn.

In *EBUR* ben ik begonnen met een poging in ieder geval de kompositiedrang te stimuleren. Maar de reacties zijn op de vingers van één hand te tellen. Het probleem is dat er een betrekkelijk klein groepje actief is. Maar die hebben het zo druk met hun eigen onderwerp dat ze aan een onderwerp van een ander niet toekomen. Ik moet eerlijk bekennen dat ik *EBUR* betrekkelijk vluchtig bekijk. Misschien zouden er meer vaste rubrieken moeten zijn. En meer gericht op de toekomst. Want het is vaak retrospectief, zoals de vergelijking tussen Kubbel en Rinck. Het belangrijkste is, dat er nieuwe komponisten bijkomen.

Voorafgaand aan het interview had Wouter Mees ons, ter waarschuwing, een stukje voorgelezen uit "De Koning" van Donner, waarin hij pleit voor uiterste terughoudendheid bij het geven van een interview. De relatie tussen de interviewende reporter en zijn slachtoffer is van diep onzedelijke aard! Gelukkig voor ons heeft hij zich niet aan het advies van de grootmeester gehouden.

UNSEEN FACE OF THE CHESS COMPOSITION

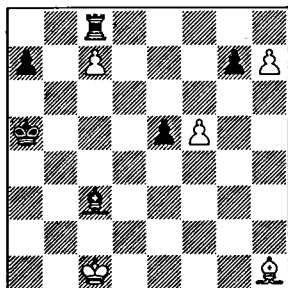
by Prof. Emilian DOBRESCU

As it is known, the chess composition represents a very complicated iterative process. G.Kasparyan has revealed many "secrets" of his long and such impressive creative work.

My following study can also illustrate this feature of the chess composition. I shall retain only the main positions preceding the final one.

Emilian DOBRESCU

Revista Romana de Sah 1994-95, 2nd Prize

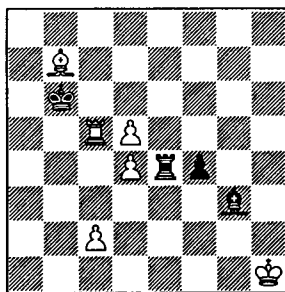
White to play and win

1. ♖b7 (1. ♙d5? e4) 1... ♜xc7
2. ♙d5 ♜c8 3. ♙g8 e4 4. h8 ♙
♙e5+ 5. ♖b1! (5. ♖d1? ♙f4)
5... ♜b8+ 6. ♖c2 (6. ♖a2? ♖a4)
[7... e3 8. ♙c4 e2 9. ♙d8+ ♖b4
10. ♙xe2 ♜xe2 11. ♙d3 ♜e1+
12. ♖d2] 8. ♙h7 ♙f4+ [8... e3
9. ♙d8+; 8... ♜h1+ ♖c2] 9. ♖d1
♜h1+ [9... e3 10. ♙d8+ ♖b5
11. ♙d5+] 10. ♖c2 ♜h2+
11. ♖f1 ♜h1+ 12. ♖g2 ♜h2+
13. ♖g1 e3 14. ♙d8+ 7. ♖b3

♜c3+ (7... e3 8. ♙h1; 7... ♜b8+
8. ♖a3 e3 9. ♙h1) 8. ♖a2 ♜c2+
(8... e3 9. ♙h1) 9. ♖a3 (9. ♖b1?
♜h2 10. ♙h7 ♜b2+ 11. ♖c1 ♜b8
12. ♙g8 ♜c8+ etc.) 9... ♜h2
(9... e3 10. ♙h1; 9... ♜c3+
10. ♙b3) 10. ♙h7 ♜h3+ 11. ♖a2
♜h2+ 12. ♖b3 (12. ♖b1? ♜b2+
etc.) 12... ♜b2+ 13. ♖a3(c4)
♜b8 14. ♙g8+

The history of this endgame is significant for the characteristics of the modern study composition. The work had been started by the following draw manoeuvre:

E.Dobrescu

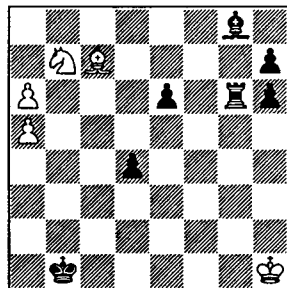
Draw

1. ♙c6 f3 2. ♜b5+ ♖a6 3. ♜b1
♙f2 4. ♜a1+ ♙b6 5. ♜b1+ ♖a7
6. ♜a1+ (6. ♜b7+? ♖a6 7. ♜h7
♙g3) 6... ♖b8 7. ♜a8+ ♖c7
8. ♜h8! (8. ♜a7+? ♖b6 9. ♜h7
[9. ♜b7+ ♖a6] 9... ♜e1+ 10. ♖h2
♙g1+ 11. ♖g3 f2 12. ♜b7+ ♖a6)
8... ♙g3 9. ♜h7+ ♖b8 10. ♜h8+
(10. ♜b7+? ♖c8 11. ♜b1 ♙f2)

10... ♖a7 11. ♜a8+ ♖b6 12. ♜a1
♙f2 13. ♜b1+ ♖c7 14. ♜b7+
♖c8 (14... ♖d8 15. ♜b8+ ♖e7
16. ♜e8+) 15. ♜h7 ♙g3
16. ♜h8+ ♖c7 17. ♜h7+ ♖b6
18. ♜b7+ ♖a6 (18... ♖a5
19. ♜a7+ ♖b4 20. ♜a4+ ♖c3
21. ♜a3+) 19. ♜b1 ♙f2 20. ♜a1+

This form seemed too mechanical and the author has attempted to use it in a gain position:

E.Dobrescu

Draw

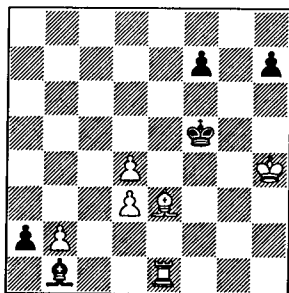
1. a7 d3 2. a8 ♙ d2 3. ♙d8 ♖c2
4. ♙e5! (4. a6? e5! 5. a7 ♜a6)
4... d1 ♙+ (4... ♙g4(5) 5. ♙c7+)
5. ♙xd1+ ♖xd1 6. a6 ♙f7
(6... ♙g4 7. ♙c5! ♜c4(g5) 8. a7
Rxc(e)5 9. a8 ♙ Rxe(c)5
10. ♙a1(f3)+ 7. a7 ♙g8 8. ♙b8
e5! 9. a8 ♙ ♙d5+ 10. ♖h2 ♙g2+
11. ♖h3 ♜a2 12. ♙a7 ♜a3+
13. ♖h2 (13. ♖h4 ♙e6 14. ♙d8+
♖e2) 13... ♜a2+ 14. ♖g1
(14. ♖g3? ♜a3+ 15. ♖f2 ♜f3+

16.♔g1 ♖g3+ 17.♔h2 ♖g8
18.♗b8 ♖g2+ 19.♔h3 ♖a2
20.♗a7 ♖a3+ 21.♔h2 ♖a2+
etc.) 14...♖g2+ 15.♔f1 ♖g8
16.♗b8 ♖f8+ 17.♔g1 ♖g8+
18.♔f2! (18.♔h2? ♖g2+
19.♔h3 ♖a2 etc.) 18...♖g2+
(18...♖f8+ 19.♔g3 ♖f3+
20.♔g4) 19.♔f1 ♖a2 20.♗a7

This version has two main shortcomings: the introduction is artificial (without connection to the rest of the solution) and the knight b7 is inactive. Recently, H. van der Heijden has found that this form is even incorrect because 6...♖g4 7.♔c5 ♖h4+! 8.♔g2 (8.♔g1 ♖h3!) 8...♖c4 9.a7 ♖c2+ and 10...♖a2.

The author returned to a draw study:

E. Dobrescu

Draw

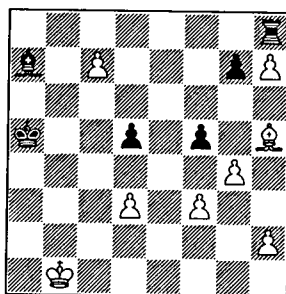
1.d5 (1.♖f1+? ♔g6! 2.d5 [2.♖g1+ ♔f6] 2...a1 ♗ 3.♗d4 f5) 1...a1 ♗ (1...f6 2.♗d4 a1 ♗ 3.♖f1+ and 4.♖xf6+; 1...♔e5

2.♗f4+ ♔f5 [2...K- 3.♖e4 (♖e5, ♗e5)+] 3.♖e5+ ♔f6 4.d6 a1 ♗ 5.d7) 2.♗d4 h5 (2...♗a4 3.♖f1+ ♔g6 4.♖f6+ ♔g7 5.♖f4+ ♔g8 6.♖g4+ 3.♖f1+ ♔g6 4.♖f6+ (4.♖g1+? ♔h6) 4...♔h7 5.♖xf7+ ♔g8 6.♖a7 ♗a2 7.♖g7+ ♔f8 8.♖g1 ♗b1 9.♖f1+ ♔e8 (9...♔e7 10.♗c5+ ♔e8 11.♖f8+ ♔d7 12.♖f7+ ♔c8 13.♖f8+ ♔b7 14.♖f7+; 9...♔g8 10.♖g1+ ♔h7 [10...♔f7 11.♖f1+ ♔g6 12.♖f6+ etc.] 11.♔xh5 ♗a4 12.♖g7+ 10.♗c5 ♗a4+ 11.♔xh5 (11.b4? ♗c2!)) 11...♗c2 12.♖f8+ ♔c7 13.♖f7 ♔c8 14.♖f8+ ♔b7 15.♖f7+ ♔a6 16.♖a7+ ♔b5 17.♖b7+ ♔a4 18.b3+! ♔a5 19.♖a7+ ♔b5 20.♖b7+

1.♗f7 ♗b8! (1...♗d4 2.♗g8; 1...♗b6 2.c8 ♗ ♖xc8 3.♗g8 ♗d4 4.h8 ♗ ♖b8+ 5.♔c2 ♖c8(b2)+ 6.♔d2(c1)) 2.c8 ♗! ♖xc8 3.♗g8 ♗e5 4.h8 ♗ (4.d4? ♖b8+ 5.♔c1 (5.Ka(c)2 ♖b2+ and 6...♖xh2(♗xd4+)) 5...♖c8+ 6.♔d1 (6.♔d2 ♗f4+ 7.♔d3 ♔b4) 6...♗f4 7.h8 ♗ ♔b4!) 4...♖b8+ 5.♔c2!! (5.♔a2? ♔a4! 6.d4 ♗xd4) 5...♖c8+ (5...♖b2+ 6.♔c1 ♖xh2 7.♗h7 ♖h1+ 8.♔c2 ♖h2+ 9.♔b3 ♖b2+ 10.♔a3 ♖b8 11.♗g8) 6.♔b3 ♖c3+ (6...♖b8+ 7.♔a3) 7.♔a2 ♖c2+ 8.♔b1 ♖xh2 9.♗h7 ♖b2+ 10.♔c1 ♖b8 11.♗g8 ♖c8+ 12.♔b1! ♖b8+ 13.♔a2 ♔a4 (13...♖b2+ 14.♔a3 ♖h2 15.♗h7) 14.d4! ♗xd4 15.♗h2! ♖b2+ 16.♗xb2 ♗xb2 17.♔xb2

A short analysis shows that the thematic manoeuvre appears only in the introduction; the main game has no artistic moments. The author returned again to an antiform:

E. Dobrescu

Win

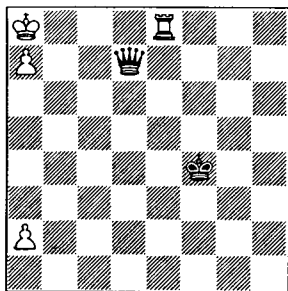
Undoubtedly the game is more interesting, but the construction is heavy (14 pieces). That is why the author searched for a more economical position. Finally, he sent for publication the form presented in the first diagram.

(Un)solved mysteries

door Harm Benak

De mysteries van de vorige keer bleken inderdaad niet erg moeilijk te zijn.

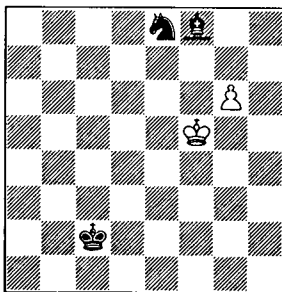
M.Chodera
Casopis Ceskoslovensky Sach
1925

35) Wit maakt remise

Wit kan hier geen 1.♖b8 spelen wegens 1...♜d5+ 2.♜b7 ♜e4 en uiteindelijk moet wit ♜b8 spelen, waarna ...♜d8 mat volgt. Maar na 1.a4! sleept hij de remise binnen. Hier de oplossing van Z.Weger: 1...♜xe8+ 2.♜b7 ♜e7+ 3.♜b8 ♜d6+ 4.♜b7 ♜b4+ 5.♜c7 ♜a5+ 6.♜b7 en remise.

J.Moravec
Casopis Ceskoslovensky Sach
1926

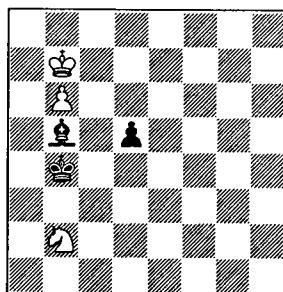

36) Wit maakt remise

Deze was ook niet zo moeilijk, alleen de tweede zet is een (kleine) verrassing. Hier de oplossing van M.van Herck: 1.♜e6 (dreigt 2.♜f7, en omdat 2.g7 verhinderd moet worden, heeft zwart eigenlijk maar één zet) 1...♜h6 2.g7! ♜xg7 (na 2...♜xg7 3.♜f7 wint wit het stuk direct terug) 3.♜f7 ♜f5 4.♜g6 en wit wint alsnog een stuk.

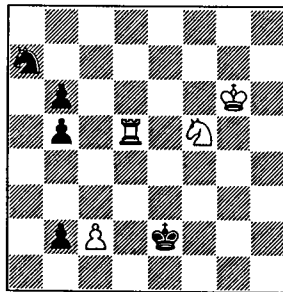
Dan nu de nieuwe mysteries. Nr. 37 lijkt me niet al te moeilijk, maar van nr. 38 weet ik het zo net nog niet.

V.Kosek
Casopis Ceskoslovensky Sach
1926

37) Wit wint

A.Havasi
28 Rijen 1925

38) Wit maakt remise

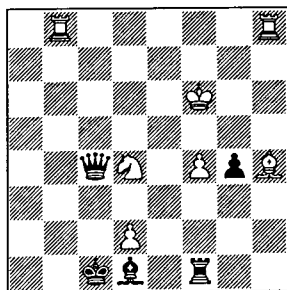
Veel succes bij het oplossen van deze mysteries, en vergeet niet de oplossing voor de deadline op te sturen naar:

Harm Benak
Rozemarijntuin 67
2353 PC Leiderdorp

Classic Cooking (vervolg)

door Harold van der Heijden

E.Dobrescu 3.p *Stella Polaris* 1969

16) Wit wint

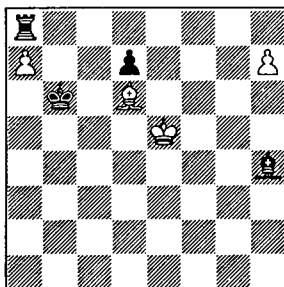
1. ♖hxc8 ♜xf4+ 2. ♜e5 ♜xd4 Na een paar inleidende zetten zijn we in een kritieke stelling aangeland. Wit kan natuurlijk de dame slaan, maar dan neemt de toren eenvoudig terug met remise. Wit speelt echter 3.d3! en brengt zwart daarmee in verlegenheid, omdat 3... ♜xc8 4. ♜xc8+ de toren op d4 kost. Dus 3... ♜d5+ 4. ♜e6 ♜c5 en de situatie van twee zetten geleden doet zich opnieuw voor, met dien verstande dat een groepje stukken een rij hoger staat: 5.d4! ♜d6+ 6. ♜e7 ♜c6 En opnieuw 7.d5! ♜d7+ 8. ♜e8 ♜c7 en tenslotte deelt wit met 9.d6! de laatste klap uit, want de loper dekt d8. Een prachtige systematische manoeuvre; Dobrescu op z'n best!

Jammer genoeg gooit de sterke loper van h4 al eerder roet in het eten: na het simpele 5. ♜e7! is

het eigenlijk meteen uit. De dame wordt tot een verklaring gedwongen, maar staat met de mond vol tanden. Het desperate 5... ♜b3 6. ♜xc5+ ♜xc5+ 7. ♜xb3 ♜c2 8. ♜xc5 helpt niet. Verderop is er nog een minor dual met 9. ♜g5+ ♜c2 en dan 10.d6!

Misschien dat toevoeging van een zwarte pion op a4 het eerste probleem oplost (dan is 5... ♜b3 6. ♜xc5+ ♜xc5+ 7. ♜xb3 axb3 helemaal niet meer zo desperaat); het leidt wel weer tot allerlei lastige varianten in het begin van de studie.

E.Dobrescu *Shakhmaty Misl* 1969

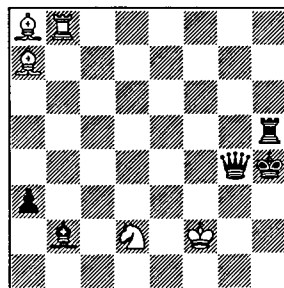
17) Wit wint

Opnieuw zo'n bijna onoplosbaar eindspel. Na 1. ♜b8! ♜g3+ 2. ♜f5!! ♜xb8 3.h8 ♜ ♜xa7 (3... ♜xa7 4. ♜xb8+ ♜b7 5. ♜d6+ ♜b5 6. ♜e5 ♜a5 7. ♜a3+ ♜b5 8. ♜d6 of 5... ♜a7 6. ♜e5 ♜a8 7. ♜f6 ♜a7 8. ♜e7 ♜a8 9. ♜d8 ♜a7

10. ♜c8) 4. ♜d4+! (4. ♜a1+ ♜b7 5. ♜h1+ ♜a7 6. ♜g1+ ♜a6 7. ♜f1+ ♜b6! Tevens de reden waarom de witte koning op zet 2 niet naar f6 of d4 kan) 4... ♜a6 5. ♜a4+ ♜b7 6. ♜e4+ (en zo blijkt waarom toen ook veld e4 en d5 taboe waren) 6... ♜a7 7. ♜e3+ ♜a6 8. ♜a3+ ♜b7 9. ♜f3+ ♜a7 10. ♜f2+ ♜b7 11. ♜g2+ ♜a7 12. ♜a2+ ♜b7 13. ♜d5+! ♜a7 14. ♜xd7+ ♜b6 15. ♜d8+ ♜b7 16. ♜d5+ ♜a7 17. ♜c6! ♜h2 18. ♜a4+ ♜b8 19. ♜b3+ ♜c8 20. ♜g8+ ♜b7 21. ♜g2+

Maar mij lijkt de zwarte stelling na ♜xb8 en ♜xa7 zo belabberd dat ook een ♜-♜+♜ eindspel moet zijn gewonnen. En inderdaad blijkt dat na 2. ♜d5! ♜xb8 3.h8 ♜ ♜xa7 4. ♜c(d)8! volgens de CD-ROM alle loperzetten na 5. ♜xd7+ tot een verloren eindspel leiden.

E.Dobrescu 3.p *Magyar Sakkélet* 1978

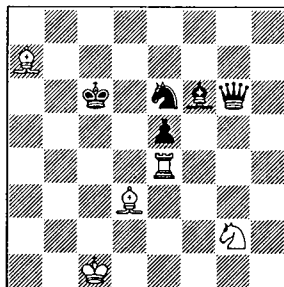

18) Remise

Na de inleiding 1.♖f3+ ♘h3 2.♖g1+ ♜xg1 3.♜xg1 ♚g5+ 4.♜h1 a2 is een kritieke stelling ontstaan. Wit wil graag met de toren op de a-lijn komen, om aldus de zwarte pion te grazen te nemen. 5.♚b3+ ♚g3 6.♙g2+ ♜h4 7.♚b4+ ♚g4 Maar door het tussenplaatsen van de toren verhindert zwart dat telken: 8.♙f2+ ♜h5 9.♚b5+ ♚g5 10.♙f3+ ♜h6 11.♚b6+ ♚g6 12.♙e3+ ♜h7 13.♚b7+ ♚g7 14.♙e4+ ♜h8 15.♚b8+ ♚g8 Nu lijkt wit aan het einde van zijn latijn; ♙d4+ is niet mogelijk. Maar gelukkig is er net op tijd een andere pointe binnen bereik: 16.♚xg8+ ♜xg8 17.♙d5+ remise.

Na 4.♜f1 ♚f5+ had de componist voorzien dat 5.♜g1 faalt op 5...a2 6.♚b3+ ♜g4 7.♚b4+ ♚f4 en de lopers hebben nu het nakijken. Echter 5.♜e2! a2 6.♚b3+ ♜g4 (Een niet onbelangrijke pointe is nog 6...♜h2 7.♙b8+ ♚e5+ 8.♙xe5+ ♙xe5 9.♚a3) 7.♚b4+ ♚f4 En nu analoog (zie 6.♙g2+) aan de bedoelde oplossing: 8.♙f3+! waarna zwart drie zetten heeft: 8...♜f5 wordt simpel weerlegd door 9.♚b5+ en de toren speelt naar de h-lijn, en zowel na 8...♜h4 9.♚xf4 als na 8...♜g5 9.♙e3 a1♜ 10.♚xf4 heeft wit heeft voldoende materiaal voor de dame.

E.Dobrescu
sp.p Schweizerische
Schachzeitung 1979

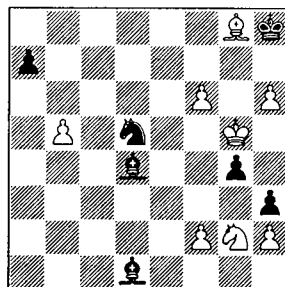

19) Wit wint

In deze ingewikkelde stelling kan wit eenvoudig de zwarte dame winnen. Zoals later zal blijken is het van belang eerst even de zwarte pion van e5 te verwijderen: 1.♚c4+ ♜b5 2.♚d4+ ♜c6 3.♙e4+ ♜b5 4.♚d5+ ♜c6 5.♚xe5+ Nu even terug: 5...♜d7 6.♚d5+ ♜c6 7.♚d4+ ♜b5 8.♙d3+ ♜c6 9.♚c4+ ♜b5 En nu is het tijd om te oogsten: 10.♙xg6 ♜xc6 11.♙f7 ♙g5+ 12.♜d1 ♙d5 13.♙b8! en wint.

Deze studie kent een bijzonder fraaie dual: 10.♚e4+! ♜a5 (na 10...♜c6 11.♚xe6+ ♜d7 12.♙xg6 blijft wit twee stukken voor) 11.♙b6+!! en zwart moet wel nemen: 11...♜xb6, waarna de witte toren met schaaak de looper uitzicht op de dame op g6 geeft: 12.♚xe6+

E.Dobrescu
1.p Revista de Romana de
Sah 1979

20) Remise

Wouter Mees vraagt u vaak: u neemt er toch wel bord en stukken bij? Nou, ik mag dan wel een beetje smokkelen met een virtueel bordje op mijn computerscherm, maar dan kan veel erger. ARVES schijnt leden in haar bestand te hebben die alles uit het hoofd doen! Die kunnen dan de volgende studie beter 'skippen'. Want die is niet alleen gruwelijk ingewikkeld, maar het gaat vooral ook om het optische effect. Om ons te kunnen concentreren op de inhoud en het idee van de studie, laat ik de door de componist geproduceerde zijvarianten, waarmee voor het overtypen alleen al met gemak een donkere winteravond gevuld kan worden, achterwege.

Wit's kans ligt in de promotie van de f-pion gecombineerd met een matdreiging door het paard op g6: 1.f7 ♙f6+ 2.♜f5 ♙e7 3.♜h4 Nu dreigt inderdaad mat op g6; dat lijkt gemakkelijk op te lossen middels 3...♙c2+

4.♙e6 Maar nu wordt zwart geconfronteerd met een dubbelaanval; en als een stuk verloren gaat is remise de logisch uitkomst; dus: 4...♙e4 5.♙e5 Nu wordt de andere loper belaagd door de koning. Wijken is niet verstandig gezien stukverlies of mat op g6, dus dekken dat ding: 5...♙f6 6.♙e6 Tja, nu kan eigenlijk alleen 6...♙d5 7.♙e5 en deze stelling hebben we al eerder gezien. Dan maar dekken met 7...♙c3 8.♙d4 en de enige in aanmerking komende poging is nu 8...♙b4 De verticale loperconfiguratie van zet 4 is opeens een horizontale geworden! 9.♙c4 Maar wit laat zich niet van de wijs brengen. 9...♙a2 10.♙b3 ♙b1 En, o wonder, nu weer verticaal, aan de andere kant van het bord! 11.♙b2 Logischerwijs herhaalt zich nu het mirakel op de weg terug: 11...♙c3 12.♙b3 ♙d5 13.♙c4 ♙e4 14.♙d4 ♙f6 15.♙e5 ♙e7 16.♙e6 Applaus!

U mag van mij (maar vooral van de componist) gerust aannemen dat alles na de inleiding in orde is. Ik heb geen idee hoe lang Dobrescu aan deze studie heeft gewerkt tussen idee en voltooiing, en dat wil ik gezien het volgende eigenlijk liever ook niet weten.

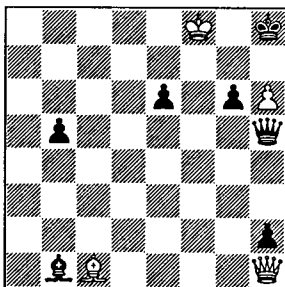
Mijn computer vond een mogelijkheid, die in geen honderdruizend jaar door een mens zou zijn geprobeerd: 2...♙c2+! Dat lijkt nogal dom, omdat wit nu meteen de dubbelaanval kan plegen, maar er is een gaatje op g6 nodig,

zoals dadelijk blijkt: 3.♙e6 en nu zeer koelbloedig 3...hxg2!! 4.f8♙g1♙ En het is nauwelijks te geloven dat met wit aan zet het zwart is die deze stelling wint. De zwarte koning ontsnapt als uit de Blijmerbajes per helikopter; de witte koning gaat mat zodra wit geen schaak meer besluit te geven! 5.♙f7+ ♙h7 6.♙g8+ ♙g6 7.♙f7+ ♙g5 8.h4+ ♙xh4! 9.♙xd5 ♙xf2 en snel mat.

Als wit besluit meteen de koning uit het gevaar te halen: 2.♙d7 dan wikkelt zwart soepeltjes af naar een gewonnen eindspel: 2...♙b6+ 3.♙e8 ♙xf2! 4.♙b3+ ♙h7 5.♙xc2+ ♙xc2 6.♙f7+ ♙xh6 6.♙xf6+ ♙g6+ 7.♙xg6+ ♙xg6 —+. En als 'ie eerst het aftrekschaakje benut (2.♙f7+ ♙h7) 3.♙d7 kan opeens venijnig 3...♙f5+.

De inleiding, waarmee wat stukken weliswaar op natuurlijk wijze op hun plaats worden gezet, doet toch wat atypisch aan; misschien dat Dobrescu er in slaagt dat vlekje even weg te werken.

E.Dobrescu 2.p Szachy 1979 {correctie}

21) Wit wint

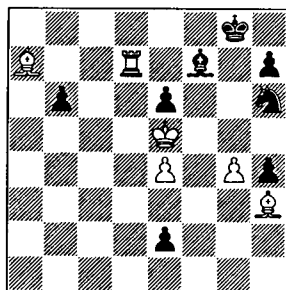
Met enige verbazing vind ik soms opgelegde duals in studies die zijn bekroond. Nog groter is die verbazing als de studie in kwestie opnieuw aan een selectie werd onderworpen (of had moeten onderworpen). Deze correctie zelf bracht het bijvoorbeeld tot het *FIDE-Album*.

1.♙b7 ♙c5+ 2.♙e8 ♙c3 3.♙d2! ♙d4 4.♙e3! ♙e5 5.♙f4! ♙f6 6.♙g5 ♙e5 7.♙f7 ♙xg5 en nu een grappig mat-finish: 8.♙c8+ ♙h7 9.♙g8+ ♙xh6 10.♙h8+

Maar als je toch eventjes je intuïtie aan het roer laat, dan moet je toch voelen dat er op de zevende zet 'meer' inzit?

7.♙f7! ♙b8+ 8.♙d8 en het mat kan alleen gedekt worden met 8...♙e5 hetgeen 9.♙f6+ uitlokt. Ook 7.♙c8! ♙g8 (wat anders?) 8.♙d7 is snel mat.

E.Dobrescu 2/3.p Bulletin Problemistic 1977

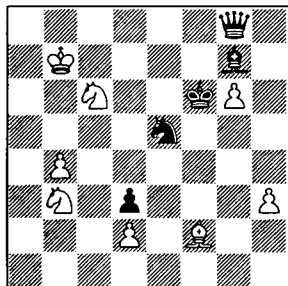
22) Remise

1.♙f6 ♙h8 2.♙b8 e1♙ 3.♙e5 Om zelf nu niet te verliezen, moet de zwarte dame de loper

op e5 aanvallen; waarna ze veroordeeld wordt om dit eeuwig te blijven doen: 3...♖xe4 4.♞d8+ ♔g8 5.♞d4 ♖e3 6.♞d3 ♖e2 7.♞d2 ♖e1 8.♞d1 en nu horizontaal: 8...♖a5 9.♞a1 ♖b5 10.♞b1 ♖c5 11.♞c1 ♖d5 12.♞d1 geinig!

De componist had voorzien dat ook 1...♜f8 in aanmerking komt. Want na 2.♞d8+ ♔e8 3.♔b8 ♔g8+ 4.♜xe6 e1♖ 5.♔d6+ ♜g7 6.♔e5+ ♜h6 7.♞xe8 is er materieel gezien niet veel meer aan de hand; bijv. 7.♞xe8 ♖xe4 8.♞xg8 ♖c4+ 9.♜f6 b5 10.♔g2. Echter, hij overzag dat hier na 3...♔f7! het schaak op d6 wordt verhinderd, bovendien de toren aangevallen wordt, terwijl de promotie van de e-pion niet kan worden voorkomen.

E.Dobrescu
Tidskrift for Schack

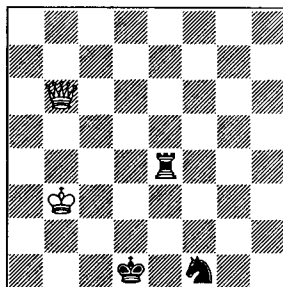
23) Remise

Een kras staaltje van schaakblindheid vinden we in het volgende geval:

1.♔h4+ ♜e6 2.♔e7! ♖h8 3.♔c5+ ♜d6 4.♔f5+! ♜d5 5.♔e3+ ♜d4 6.♔e6+ ♜e4 7.♔g5+ ♜f4 8.♔d5+! ♜f5 9.♔e7+ ♜f6 10.♔e4++! ♜e6 11.♔c5+ is opnieuw een fraaiogend eeuwig schaak.

Na 2.♔c5+? ♜d6, zo dacht de componist, leidt 3.♔e4+ ♜d7 4.♔b8+ ♜e6 tot niets, en na 3.♔e7! heeft zwart sterk 3...♖a2! Want de koning ontsnapt opnieuw uit de paardschaakjes na 4.♔c8+ ♜d5 5.♔b6+ ♜d4 (5...♜d6 6.♔c8+). De oplettende lezer doet nu een verrassende ontdekking. Degenen die nog zonder bord modderen, nemen we nog even mee naar het volgende uitroepteken in de hoofdvariant: 4.♔c8+ ♜d5 5.♔b6+ ♜d4 (5...♜d6 6.♔c8+) 6.♔e6+ ♜e4 7.♔c5+ ♜f3 en het is opnieuw mis. Op de een of andere manier doet mij dit sterk denken aan de partijen van mijn clubgenoten in de 1e klasse KNSB: mat-in-één overzien! (In beide gevallen dus 6.♔f2 mat!).

E.Dobrescu
5.hm Chéron MT 1996
{correctie}

24) Wit wint

Meestal zijn de vondsten met de CD-ROM nogal droog. Hier zijn er twee tegelijk die u een glimlach moeten ontlokken. Bedoeld was:

1.♖f2 ♞e3+ 2.♜b4 ♞e4+ 3.♜c3 ♞e3+ 4.♜d4 ♞e1 5.♖f3+ ♜d2 6.♖d3+ (Ook 6.♖g2+! wint: 6...♜c1 7.♖a2 ♜d1 8.♖f2 ♔e3 (8...♔d2 9.♜d3; niet veel aan, ik geef het toe) 6...♜c1 7.♖c4 ♜d1 8.♖b5! ♜c1 9.♖a4 ♜d2 10.♖a2+ ♜c1 11.♖a1+ ♜d2 12.♖b2+ ♜d1 13.♖f2!

Wat dacht u van het reddende: 1...♔g3!! 2.♖xg3 ♞e3+ 3.♖xe3 pat! of ook 1...♔d2+! 2.♜c3 ♞c4+! 3.♜d3 ♞c3+! 4.♜xc3 (4.♜d4 bijv. 4...♞c4+) 4...♔e4+ remise!

(wordt vervolgd)

ARVES - OPLOSWEDSTRIJD

Amsterdam 29 november 1997

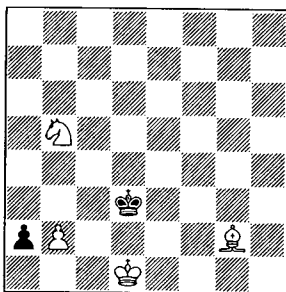
door Ward Stoffelen & Harold van der Heijden

De jaarlijkse oploswedstrijd werd dit maal geleid door Ward Stoffelen, die van Wouter Mees een aantal studies was aangereikt. De keuze is mijns inziens aanmerkelijk beter dan vorig jaar; zoals Ward tijdens de prijsuitreiking al zei: er zitten studies tussen waarvan je ook nog kunt genieten als je de pointe niet kon vinden. Het aantal deelnemers was gering: 12.

Marcel van Herck wist nu beslag te leggen op de eerste plaats (helaas was de kampioen van vorig jaar, Bertholee, afwezig).

Het was wel erg jammer dat er geen computers aanwezig waren. Dat was zeker verwacht gezien de publiciteitsgolf vorig jaar.

W.M. Kolmakow
3e prijs Oekraïens comité
L.O.S. 1955

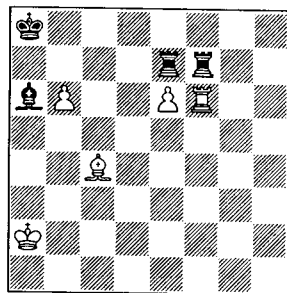
1) Remise

1. ♖e4+ ♜e3 (1... ♜c4 2. ♖d5+, 1... ♜xb5 3. ♖xa2 of 2... ♜xd5 3. ♖c3+ en wit wint) 2. ♖a3! a1 ♖+ 3. ♖b1 ♜f4 (3... ♖xb2 4. ♖c4+) 4. ♜c2! ♜e5 5. ♜b3 ♜d5 6. ♜c3 ♜c5 7. ♜b3 ♜b6 8. ♜c3 ♜a5 9. ♜b3 en remise. {4 pt}.

Een eenvoudige studie die door de meeste deelnemers werd opgelost. Echter vrijwel niemand gaf 4. ♜c2 en de daarop volgende varianten, omdat 4. ♜c1 net zo goed kan. De witte koning moet weliswaar de koning afhouden van veld b3, maar mag die koning wel naar a4 laten komen; in tegenstelling tot wat de oplossing doet geloven. Stel dat wit in de slotstelling aan zet zou zijn, dan

volgt op 10. ♜c3 ♜a4 de zet 11. ♖c2+ met remise.

Ofer Comay
Tidskrift för Schack 1975
Versie

2) Wit wint

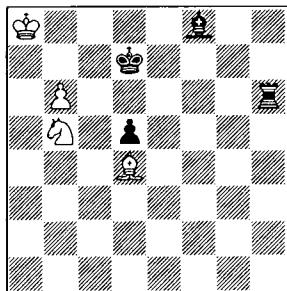
1. ♖d5+ ♖b7 2. ♖xb7+ ♜b8! 3. exf7 ♜xf7! 4. ♜f3! ♜xb7 5. ♜f8 mat. Zwart probeert pat uit te lokken, maar komt in een matnet terecht. {5 pt}.

Opnieuw een eenvoudige studie, waarvan velen de pointe (2... ♜b8!) niet eens zagen. Perfect opgelost door Marcel van Herck, Harm Benak, Ton van Oosterhout en Ed van de Gevel.

Merkwaardig genoeg was deze studie toegevoegd om het computers moeilijk te maken, 'vanwege het offer 2... ♜b8'. Nou spelen (speelden?) veel computers nogal materialistisch, en zullen ze niet

snel (onduidelijke) offers plaatsen. Maar aan de andere kant hebben ze natuurlijk totaal geen last van de neiging om stukken automatisch terug te slaan. Mijn computer vindt in minder dan een halve seconde de volledige oplossing....

Jochanan Afek
(opgedragen aan D.)
1e prijs Israel Ring Tournooi
1975

3) Wit wint

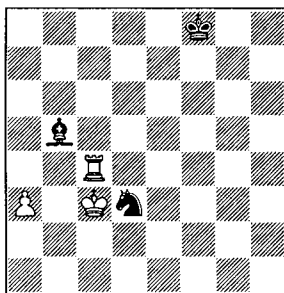
1.b7 ♖c5!! (het beste - met de bedoeling 2.b8D ♖a6+. Zowel 1...♞c6 2.b8♘+ als 1...♞a6+ 2.♙a7 of nog 1...♞e6 2.♘c7! zijn voor zwart uitzichtsloos) 2.♙xc5 ♞h8+ 3.♙a7 (3.b8♞? ♞xb8+ 4.♙xb8 ♙c6 remise) 3...♙c6 4.♙d4 ♞h7 (4...♞f8 laat 5.♙a6! ♞b8! 6.♙e5 ♞xb7 7.♙d4+ toe en verliest de toren) 5.♙g7!! ♞xg7 6.♙d4+ ♙c5 7.♙e6+ of 6...♙d6 7.♙f5+. {6 pt}.

Dingt mee naar de titel van de moeilijkste studie van de dag. De fraaie verdediging 1...♖c5! werd al door weinigen gevonden, laat staan het briljante 5.♙g7!! Beste

oplosser: Jurgen Stigter (4 punten).

Ward beweerde tijdens de presentatie van de oplossingen dat de 'D.' aan wie deze studie was opgedragen een vroeger vriendinnetje van Afek was, en dat we wel nooit meer te weten zouden komen wie dat nu is!

E.N.Somow-Nasimowitsj
E.V. Sjachmati 1927

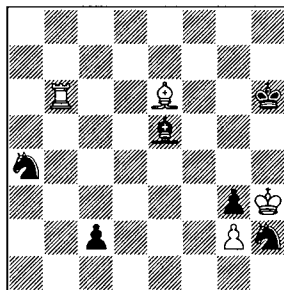
4) Wit wint

1.♞c8+ ♙e7 2.♞b8 ♙a6 3.♞b6 ♘c5 4.♞c6 ♘e4+ 5.♙d4 ♙f1! 6.♞c7+ ♙d8! 7.♞f7 ♖c4!! (7...♙g2 8.♞g7 ♙h1 9.♞g1 ♙f3 10.♙e3 en wint) 8.♞f4! ♘d6 9.♙c5 ♙c7 10.♞d4 en wint (10...♘b5 11.♞xc4 ♘xa3 12.♞c1). {6 pt}.

Aan deze studie heb ikzelf de meeste tijd besteed. Volgens mij is deze (ook) voor computers vrijwel onoplosbaar. Na te hebben vastgesteld dat 4.♙d4? ♘e6+! 5.♙d5 ♘c7+ 6.♙c6 ♙d8 7.♞b8+ ♖c8 tot remise leidt, heb ik veel tijd besteed aan aanlokkelijke alternatieve eerste zetten met lange varianten als: 1.♞h4 ♘c1 2.♞h5 ♙a6 3.♞h6 ♙b5 4.♞b6 ♙a4 5.♞b1 ♘c3 6.♞e1 etc.

Peter van de Heuvel wist als enige deze studie volledig op te lossen, en bleef met 6 punten hier de op één na beste (Marcel van Herck) maar liefst 3 punten voor!

K.Runquist
1e prijs Tidskrift för Schack
1959

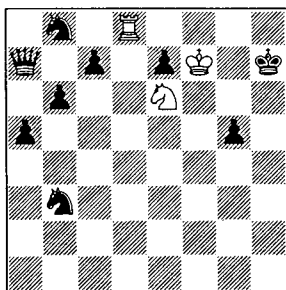
5) Remise

1.♞c6 ♘c3! 2.♙f5+ ♙h5 3.♙g6+! (een belangrijke tussenschaak) 3...♙g5 4.♙xc2 ♘e2 (dreigt verrassend 5...♘g1 mat) 5.♙g6+ ♙h5 6.♞xg3! ♙xg3 (6.♘xg3? 7.♙xh2 =) 7.♙g6+!! (7.♙d1? ♙g5 8.♙xe2 ♙f4 en wit is in zetdwang) 7...♙h6! (7...♙xg6? pat!) 8.♙h5! ♙g5 9.♙g4!! (niet 9.♙xe2? ♙f4! en de witte Loper moet één der brandpunten f1 of g4 prijsgeven, waardoor ♘h2 vrijkomt en spoedig mat geeft) 9...♘g1+ (een ultieme poging. Na 9...♙f4 10.♙xe2! is zwart in zetdwang) 10.♙xg3 ♘xg4 en wit staat pat! Een prachtige patstelling! {6 pt}.

Opnieuw werden de meeste punten behaald door Peter van de Heuvel. Marcel van Herck vond nog de volgende variant

(gedeeltelijk tijdens de analyses achteraf): 6...♖f1! dreigt mat 7.♗g6+ ♖g6 8.♞f3!? ♘g1+ 9.♖g4 ♘xf3 en nu 10.♖f5! ♘h4+ 11.♖xe5 ♘xg6+ 12.♖e4 ♘g3+ 13.♖f3! en 14.g4 met remise!

I.Kricheli
2e prijs *Spartak-50* 1985

6) Wit wint

1.♞d3 g4 2.♞d5 ♖h6 3.♞d8 ♖h7 4.♘g5+ ♖h6 5.♘e4 ♖h7 6.♞d1 en 7.♞h1 mat.

1.♞d1? Da8! of 1.♘g5+? en 2.♘e4 om de lange diagonaal af te sluiten zou voorbarig zijn: de z♖ zou over g4 ontsnappen. Eerst moet g4 geblokkeerd worden. {5 pt}.

De gemakkelijkste opgave, die als een mat-in-7 bekend is, maar net zo goed door kan gaan als een studie. Een enkeling zag de pointe 3.♘g7? e5! 4.♞xe5 c5+ over het hoofd.

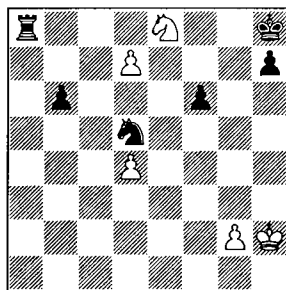
The Rinck - Kubbel match (part 5)

by Alain Pallier

In the early thirties, the contest between Rinck and Kubbel became sharper. A quite mysterious tourney organized in Berlin was for Kubbel a second opportunity of getting ahead of Rinck.

In 1930 was announced an international study tourney sponsored by the *Fodors Illustrations Verlag*. Two judges: E.Lasker and E.Zepler were appointed, but it appears that the former world champion was replaced by E.Schweinberg. No closing date was given. It seems that the award was then not entirely reproduced in chess magazines. The first prize was probably awarded to L.Hanssen, otherwise unknown! Harold found in his DB the following study (but the 1930 date):

L.Hanssen
Fodors Illustrations Verlag
1930?, 1st Prize

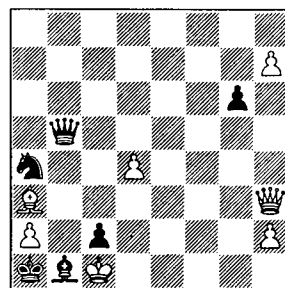
White to play and win

1.♘d6
A) 1...♘e7 2.d5 ♖g8 3.♘c8!
♞xc8 4.d6!
B) 1...♘c7 2.d5 ♞f8 3.♘e8!
♞xe8 4.d6!

The study well deserves its place in Kasparian's book *Sila Peshki*.

Kubbel's study belongs to a series of studies in this period in which Queens are the protagonists:

L.Kubbel
Fodors Illustrations Verlag
1931-33, 2nd Prize

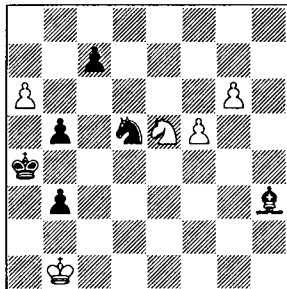

White to play and win

1.d5! ♖xd5 2.h8♖+ ♜xa2
3.♖a1+!! (3.♖g4? ♘c3!
4.♖xc3 ♖g5+!! 5.♖xg5
stalemate) 3...♜xa1 4.♘b2+!
♘xb2 5.♖a3+ ♖a2 6.♖c3!
(zugzwang) 6...g5 7.h3 +—.

Rinck's study was unknown to
Marcel Lamare:

H.Rinck
Fodors Illustrations Verlag
1931-33, 3rd Prize

White to play and win

(Rinck indicates 11.1932 as the
date of publication)

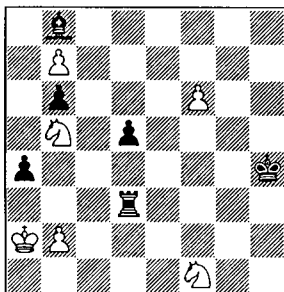
1.a7! (1.g7? ♜a3! 2.g8♖ ♘c3+
3.♜c1 b2+ 4.♘d2 b1♖; 1.♜b2?
♘e3 2.a7 ♘g2! 3.g7 ♘d1+
4.♜c1 b2+ 5.♘d2 b1♖)
1...♘xf5+ 2.♜b2 ♘b6 3.g7 ♘e6
(3...♘h7 4.♘d7 ♘a8 5.♘f6 +—)
4.♘d7 ♘a8 5.♘c5+ K- 6.♘xe6
+—.

The 1932-33 *Journal de Genève*
tourney is well known: judged
by André Chéron, a swiss
resident, it was marked by the
revelation of Harold Lommer,
another swiss resident, who
"reached the top of the world
with his evergreen alternative
AUW by a single pawn" (Harold

van der Heijden, *Pawn
Promotion*, page 35).

Henri Rinck shared second and
third prize with himself!
With the fourth prize he was
awarded the first set prize:

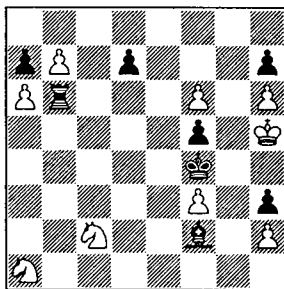
H.Rinck
Journal de Genève 1932-33,
2nd/3rd Prize

White to play and win

1.♘h2! (1.♘d4? ♜xd4 2.f7 ♜f4)
1...♘h2 2.♘d4! (2.f7? ♜f3)
2...♜xd4 3.f7! ♜f4 4.b8♖ +—.

H.Rinck
Journal de Genève 1932-33,
2nd/3rd Prize

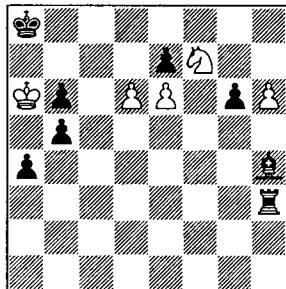
White to play and win

1.♘b3! (1.♘e1? ♘xe1 2.f7
♘b4) 1...♜xb3 2.♘e1! (2.f7

♘c5) 2...♘xe1 3.f7 ♘b4
4.b8♖+

Critical moves, sacrificial
decoys, interference: in both
studies we recognize a simple
Grimshaw (see H.Gronkdijs'
Neverending, page 272, for
more detailed commentaries).

H.Rinck
Journal de Genève 1932-33,
4th Prize

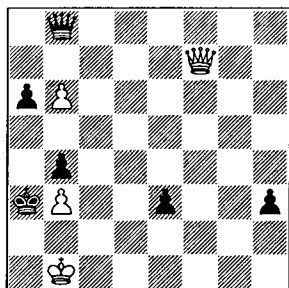

White to play and win

1.d7 ♜d3 2.♘e5 ♜d1 (2...♜d6
3.♘g4 ♘e1 4.♘f6! ♘c3 5.♘e4
+—) 3.♘g4 ♘e1 4.♘f2! (4.h7?
♘c3!) 4...♘xf2 (4...♜d5
5.♘e4!) 5.h7 ♘d4 6.h8♖ mate.
H.Gronkdijs writes that 2...♜d1 is
considered as the main line
"because it shows a logical
decoy in preparation of the
(simple) Grimshaw on d4.
However, that line is only there
to explain the nominal anti-form
move 2...♜d6 when Black really
wants to defend himself."
(*Neverending*, page 228).

No prize this time for Kubbel,
only a 1st mention:

L.Kubbel

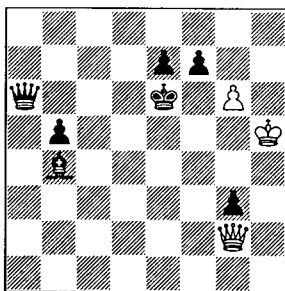
Journal de Genève 1932-33,
1st hm

White to play and win

1. ♖d7! ♜xb3 2. ♖d3+ ♜a4
3. ♖xa6+ ♜b3 4. ♖d3+ ♜a4
5. ♖d7+ ♜b3 6. ♖f7+
(Switchback!) 6... ♜a4 (6... ♜c3
7. ♖c7+ ♖xc7 8. bxc7 e2/h2
9. c8 ♖+) 7. ♖a7+ ♖xa7 8. bxa7
e2/h2 9. a8 ♖+

Another entry by Kubbel was not honoured: it was not reproduced in any of the collections of Kubbel's work. Lamare was aware of this study, not from the *Journal of Genève* but from the *Deutsche Schachzeitung* in which it was reproduced in april 1934. Timothy Whitworth included in an article (*BCM* october 1991): the following comments are quoted from Timothy's article:

L.Kubbel

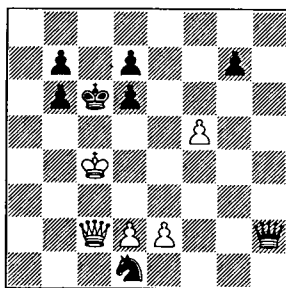
Journal de Genève 1932-33

White to play and win

1.g7 ♖c8 2. ♖h3+ (2. ♖xg3? ♖g8) 2...f5 3. ♖xg3! ♜f7 (Now 3... ♖g8? fails on 4. ♖b3+; 3... ♖e8 is answered by a counter-check 4. ♖g6+) 4. ♖g6+ ♜g8 5. ♖h6! ♜f7 (5... ♖e8+ 6. ♜h4 ♜e1+ 7. ♜h3 ♜f7 8. ♖h5 +-) 6. ♖h7! ♖g8 7. ♖g6 mate.

The *Rigasche Rundschau* (Riga) tourney in 1934, gave Kubbel an opportunity for an immediate revenge, with a remarkable task study:

L.Kubbel

Rigasche Rundschau 1934,
1st Prize

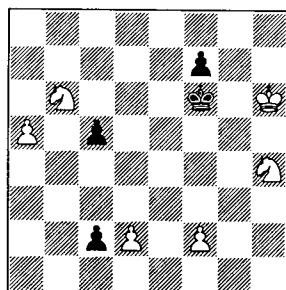
White to play and win

1. ♜b4+! ♜d5 (1... ♜c3+ 2. ♖xc3+ ♜d5 3. d3! ♖xe2 4. ♖c4+ ♜e5 5. d4+ +-) 2. e4+! ♜d4 3. ♖a2!
A) 3... ♜e5 4. d4+
B) 3... ♜xe4 4. d3+
C) 3... ♜c3 4. dxc3+
D) 3... ♜e3 4. dxe3+

This is a good realization of the Albino theme.

The Rinck study: a festival of knight forks, is less deep in my opinion:

H.Rinck

Rigasche Rundschau 1934,
2nd Prize

White to play and draw

1. ♜d5+ ♜e5 2. ♜f4! ♜xf4
(2...c1 ♖ 3. ♜d3+) 3. ♜g2+ ♜e4
(3... ♜f5 4. ♜e3+; 3... ♜e5 4. ♜e1 c1 ♖ 5. ♜d3+) 4. f3+! ♜d4
(4... ♜d3 5. ♜e1+) 5. ♜f4! ♜c4
(5...c1 ♖ 6. ♜e2+) 6. ♜e2 ♜d3
7. ♜c1+ ♜xd2 8. ♜a2 +-.

Inhoudsopgave 10e jaargang nummer 1

		pag
Redactioneel	Harold van der Heijden	1
Voorjaarsvergadering 1998	Hans Buijs	2
De Weelde van de Eenvoud	Hans Buijs & Rolf Hendriks	3
Unseen Face of the Chess		
Composition	Emilian Dobrescu	12
(Un)solved Mysteries	Harm Benak	14
Classic Cooking II	Harold van der Heijden	15
ARVES Oploswedstrijd	Harold van der Heijden	19
The Rinck-Kubbel match V	Alain Pallier	21
Terug naar Af	Teun Balemans	24

ISSN 1386-5404